

[Bjørn Westh]

Jeg mener, hr. Larsen-Ledet har ret i mange af de analyser, hr. Larsen-Ledet foretog i forbindelse med vores forslag. Jeg har været inde på, at det er umuligt at forestille sig, hvordan unge landmænd uden en meget stor formue med sig hjemmefra skal kunne klare at bosætte sig i det fremtidige landbrug, hvis vi ikke ser på en finansieringsreform.

Hr. Larsen-Ledet var inde på, at der måske var nogle midler, der kunne frigøres fra gældssaneringslovens § 8 a og bruges på anden vis. Det er da muligt. Vi kan i hvert fald i udvalget undersøge, hvad der er brugt inden for den paragraf, og så kan vi jo diskutere, om pengene kan bruges på bedre vis, på anden måde, men det kan jeg ikke give noget tilsagn om her. Jeg ved heller ikke, hvad det var hr. Larsen-Ledet direkte tænkte på, men jeg er da indstillet på, at vi kan undersøge det problem.

Til sidst skal jeg sige, at hr. Steen Folkes store interesse for landbruget i dag finder jeg meget glædelig. Vi har ofte savnet hr. Steen Folke og hr. Steen Folkes parti her i salen. Men partiet var her rent faktisk, sidste gang vi behandlede jordbankforslaget, og da sagde hr. Steen Folkes parti, at det ville de gerne være med til at støtte. Derfor er det selvfølgelig med en lille smule beklagelse, jeg ser, at partiet tager en anden stilling i dag. Men jeg tror godt, vi kan bære det.

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofod):

Jeg har først en praktisk bemærkning til hr. Steen Folke, der havde nogle meget filosofiske og interessante betragtninger om fremtiden for landbruget. Det, der bekymrede hr. Steen Folke mest, var de store penge, de skovlede ind i dette landbrug, især på grund af de kraftige værdistigninger. På et spørgsmål fra hr. Stubkjær Pedersen svarede hr. Steen Folke, at det drejede sig om tiden fra 1972 til 1982. Disse tal har jeg tilfældigvis taget med mig. Hvis man skal vurdere værdistigningen på fast ejendom fra 1972 til 1982, må vi konstatere, at til og med 1978-79 havde landbruget en værdistigning på godt 50 mia kr., men fra 1978 og frem til og med 1982 har det haft et tab på ca. 70 mia kr. Så jeg ved ikke rigtig, hvor de store penge er blevet af. Nu er det også mærkeligt med disse værdistigninger, de løber ikke sådan lige ned i lommen - i hvert fald har jeg indtryk

af, at der er hul i lommen, for de suser ud igen.

Jeg vil godt sige om disse værdistigninger, at nu skal I passe lidt på, hvad I taler om, for værdistigninger er ikke penge, man får, det er penge, man kan bruge til at låne på, men det koster penge at få disse penge frigjort. Men landbruget har altså ikke haft nogen mulighed. Landmændene troede, som hr. Bjørn Westh var inde på, at der var en friværdi til at lave de investeringer, som hele folketinget animerede til og sagde, at det var en god forretning. I kraft af værdistigningerne på landbrugsejendomme var der en friværdi, så kapital kunne tilføres. Men det er rigtigt, som hr. Bjørn Westh sagde, at disse penge viste sig ikke at have noget med afkastningsevnen at gøre. Yderligere fører den inflatoriske politik med sig, at når man projekterer moderniseringer og investeringer til en rente på 12-14 pct., viser det sig, når disse finansieringer skal effektueres, at renten ligger på 18-22 pct. Så er det klart, man ikke kan bebryde landbruget den investering, det foretog under disse forhold.

Samfundet som sådant har været med til at sige, at det var en god landbrugspolitik, hvis man investerede i den animalske produktion og fik disse ting sat i gang. Resultatet blev, at vi har haft en 3.000-4.000 tvangsauktioner allerede, og vi har haft 8.000-9.000 gældssaneringsager. Det er bl.a. udefra kommende forhold, som vi plejer at sige, samt indenrigsøkonomiske forhold, der bringer landbrugssektoren i den situation.

Med disse bemærkninger vil jeg blot sige, at værdistigninger skal man nu ikke stirre sig blind på. Landbruget har i den forstand tabt 20 mia kr. Det er deres eget ansvar, selvfølgelig, men det er ikke deres skyld, at de har tabt dem.

Hr. Larsen-Ledet spurgte, om det ikke var hensigtsmæssigt, at man nu forsøgte at se på gældssaneringsloven, måske kunne man indarbejde nogle kriterier, som havde sammenhæng med tørke- og klimaproblemerne. Jeg skylder folketinget at sige, at jeg så gerne, at vi kunne indarbejde nogle ekstra kriterier på grund af klimaforholdene i gældssaneringsloven, således at disse kunne være adgang til at komme ind under gældssaneringsloven. Man kunne tænke sig, at hvis man havde et høsttab på 20 eller 30 pct., så var det også et adgangskriterium ligesom dem, vi har i for-